

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2021/1484

z dnia 8 września 2021 r.

w sprawie wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej zatytułowanej „Zapewnienie zgodności wspólnej polityki handlowej z traktatami UE oraz z prawem międzynarodowym” na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788

(notyfikowana jako dokument nr C(2021) 6607)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 2 i 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wniosek o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej zatytułowanej „Zapewnienie zgodności wspólnej polityki handlowej z traktatami UE oraz z prawem międzynarodowym” wpłynął do Komisji w dniu 5 lipca 2019 r.
- (2) W dniu 4 września 2019 r. Komisja przyjęła decyzję (UE) 2019/1567 ⁽²⁾, w której odmówiła rejestracji inicjatywy obywatelskiej.
- (3) Decyzja ta została zaskarżona do Sądu. W swoim wyroku z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie T-789/19 ⁽³⁾ Sąd stwierdził nieważność decyzji (UE) 2019/1567, ponieważ Komisja uchybiła obowiązkowi przedstawienia wystarczającego uzasadnienia. W szczególności Komisja nie wyjaśniła, dlaczego jedyną możliwą podstawą prawną proponowanego aktu jest art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i dlaczego akt ten nie wchodzi w zakres wspólnej polityki handlowej, przez co nie może zostać przyjęty na podstawie art. 207 TFUE.
- (4) Aby wprowadzić niezbędne środki w celu zastosowania się do wyroku T-789/19, należy przyjąć nową decyzję w sprawie wniosku o rejestrację tej europejskiej inicjatywy obywatelskiej.
- (5) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 ⁽⁴⁾, które obowiązywało, gdy przyjęto decyzję (UE) 2019/1567, zostało uchylone ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2020 r. i zastąpione rozporządzeniem (UE) 2019/788. W związku z tym wniosek o rejestrację należy teraz ocenić na podstawie tych nowych ram prawnych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 55.

⁽²⁾ Decyzja Komisji (UE) 2019/1567 z dnia 4 września 2019 r. w sprawie proponowanej inicjatywy obywatelskiej zatytułowanej „Zapewnienie zgodności wspólnej polityki handlowej z traktatami UE oraz z prawem międzynarodowym” (Dz.U. L 241 z 19.9.2019, s. 12).

⁽³⁾ Wyrok Sądu z dnia 12 maja 2021 r., Tom Moerenhout i in./Komisja, T-789/19, ECLI:EU:T:2021:260.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej (Dz.U. L 65 z 11.3.2011, s. 1).

- (6) Zgodnie z art. 6 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/788 Komisja poinformowała w dniu 8 czerwca 2021 r. grupę organizatorów o swojej ocenie, że wymogi rejestracji określone w art. 6 ust. 3 lit. a), d) i e) tego rozporządzenia zostały spełnione oraz że wymóg określony w art. 6 ust. 3 lit. b) nie ma zastosowania. Ponieważ jednak tekst inicjatywy w brzmieniu zawartym we wniosku z dnia 5 lipca 2019 r. nie pozwolił Komisji stwierdzić, że inicjatywa ta spełnia wymóg określony w art. 6 ust. 3 lit. c), Komisja zwróciła się do organizatorów o jej wyjaśnienie.
- (7) Ze wstępnej oceny Komisji wynikało, że celem tej inicjatywy było przyjmowanie unijnych środków ograniczających (sankcji) i w związku z tym wydawała się ona wchodzić w zakres art. 215 TFUE, który wymaga, jako warunek wstępny, przyjęcia przez Radę decyzji zgodnie z tytułem V rozdział 2 (Postanowienia szczególne dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa) Traktatu o Unii Europejskiej. Komisja wyjaśniła, że ze względu na brak wcześniejszej decyzji Rady nie może przedstawić wniosku, a poza tym wniosek taki musiałby zostać przedstawiony wspólnie z Wysokim Przedstawicielem Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa. Wskazała ona ponadto, że z tekstu inicjatywy nie wynika jasno, czy jej jedynym celem było nałożenie ogólnego zakazu na wszystkie produkty pochodzące z nielegalnych osiedli na terytoriach okupowanych, czy też przewidziano również inne formy regulacji na granicy Unii. Ponadto Komisja zwróciła się do organizatorów o wyjaśnienie, czy inicjatywa dotyczy konkretnego terytorium, czy też ma na celu ogólny zakaz niedotyczący konkretnego kraju lub terytorium.
- (8) W dniu 17 lipca 2021 r. organizatorzy wystosowali do służb Komisji pismo, w którym doprecyzowali cele swojej inicjatywy. Wyjaśnili oni, że ich celem jest „prowadzenie polityki handlowej UE wyłącznie w odniesieniu do terytoriów posiadających zgodny z prawem status” oraz że pragną, aby „polityka handlowa UE nie dopuszczała wymiany handlowej z terytoriami nielegalnie okupowanymi lub nielegalnie nabytymi przy użyciu siły, właśnie z powodu ograniczeń prawa międzynarodowego”.
- (9) W dniu 10 sierpnia 2021 r. Komisja otrzymała nieznacznie zmienioną wersję inicjatywy.
- (10) Cele inicjatywy określono w następujący sposób: „Regulacja transakcji handlowych z podmiotami okupanta mającymi siedzibę lub działającymi na terytoriach okupowanych poprzez odmowę dostępu do rynku UE dla produktów pochodzących z tych terytoriów. Komisja, jako strażniczka Traktatów, musi zapewnić spójność polityki Unii oraz jej zgodność z prawami podstawowymi i prawem międzynarodowym we wszystkich obszarach prawa UE, w tym w dziedzinie wspólnej polityki handlowej. Musi ona przedkładać w oparciu o wspólną politykę handlową projekty aktów prawnych mających na celu uniemożliwienie osobom prawnym w UE przywozu produktów pochodzących z nielegalnych osiedli na terytoriach okupowanych oraz wywozu na takie terytoria, aby chronić integralność rynku wewnętrznego oraz nie przyczyniać się do utrzymania takich niezgodnych z prawem sytuacji.”.
- (11) W zakresie, w jakim inicjatywa wzywa Komisję do przedłożenia wniosku w sprawie aktu prawnego, który powinien zapewnić, aby Unia Europejska nie prowadziła handlu z podmiotami okupanta mającymi siedzibę lub działającymi na terytoriach okupowanych w rozumieniu prawa międzynarodowego, w ramach inicjatywy postuluje się środek mający na celu ogólne uregulowanie handlu międzynarodowego UE, nie dotyczący konkretnego kraju lub terytorium. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem środek, który „dotyczy konkretnie wymiany międzynarodowej, to znaczy jego głównym zadaniem jest wspieranie, ułatwianie lub regulowanie wymiany handlowej oraz gdy wywiera on bezpośredni wpływ na obrót określonymi towarami”⁽⁵⁾, wchodzi w zakres wspólnej polityki handlowej i jego podstawą prawną powinien być art. 207 TFUE. Wydaje się w związku z tym, że środek przewidziany w inicjatywie będzie wymagać wprowadzenia zakazów lub ograniczeń przywozu i wywozu w odniesieniu do terytoriów okupowanych w rozumieniu prawa międzynarodowego. Taki środek miałby zatem konkretny związek⁽⁶⁾ z międzynarodową wymianą handlową i w rezultacie wchodziłby w zakres art. 207 TFUE, nawet jeśli służy celom polityki zagranicznej⁽⁷⁾.
- (12) W świetle wyjaśnień przedstawionych przez organizatorów w piśmie z dnia 17 lipca 2021 r. i nieznacznej zmiany inicjatywy Komisja rozumie, że w zmienionej inicjatywie wzywa się Komisję do przedłożenia wniosku w sprawie aktu prawnego na podstawie art. 207 Traktatu, który powinien zapewnić, aby nie prowadzono handlu unijnego z podmiotami okupanta mającymi siedzibę lub działającymi na terytoriach okupowanych, i że w związku z tym w ramach inicjatywy postuluje się środek handlowy o charakterze ogólnym, który nie dotyczy konkretnego kraju lub terytorium.

⁽⁵⁾ Wyroki Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 października 2013 r., Komisja/Rada, C-137/12, ECLI:EU:C:2013:675, pkt 57, oraz z dnia 18 lipca 2013 r., Daiichi Sankyo, C-414/11, ECLI:EU:C:2013:520, pkt 51.

⁽⁶⁾ Opinia 2/15 z dnia 16 maja 2017 r., Umowa o wolnym handlu z Singapurem, ECLI:EU:C:2017:376, pkt 37.

⁽⁷⁾ Wyroki Trybunału Sprawiedliwości z dnia 17 października 1995 r., Werner, C-70/94, ECLI:EU:C:1995:328, pkt 10, oraz z dnia 17 października 1995 r., Leifer, C-83/94, ECLI:EU:C:1995:329, pkt 10.

- (13) Aby potencjalni sygnatariusze mogli zrozumieć cel inicjatywy w formie, w jakiej została zarejestrowana, grupa organizatorów powinna dopilnować, aby informacje dotyczące inicjatywy, które mają zostać opublikowane w formularzach określonych w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2019/788 oraz w centralnym systemie zbierania deklaracji *online* lub indywidualnym systemie zbierania deklaracji *online*, w zależności od przypadku, zawierały wzmiankę, że w ramach inicjatywy postuluje się środek mający na celu ogólne uregulowanie handlu międzynarodowego UE, nie dotyczący konkretnego kraju lub terytorium.
- (14) Z powyższych względów żadna z części przedmiotowej inicjatywy nie wykracza w sposób oczywisty poza kompetencje Komisji w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów, zgodnie z wymogami art. 6 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/788.
- (15) Wniosek ten pozostaje bez uszczerbku dla oceny, czy w tym przypadku spełnione są konkretne warunki faktyczne i merytoryczne wymagane do podjęcia działań przez Komisję, w tym zgodność z zasadą proporcjonalności.
- (16) Grupa organizatorów przedstawiła odpowiednie dowody na to, że inicjatywa spełnia wymogi określone w art. 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2019/788, i że wyznaczyła osoby pełniące funkcję osób kontaktowych zgodnie z art. 5 ust. 3 akapit pierwszy tego rozporządzenia.
- (17) Proponowana inicjatywa nie jest oczywistym nadużyciem, nie jest w sposób oczywisty niepoważna, dokuczliwa lub sprzeczna z wartościami Unii określonymi w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej ani z prawami zapisanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (18) Podsumowując, o ile cele inicjatywy zatytułowanej „Zapewnienie zgodności wspólnej polityki handlowej z traktatami UE oraz z prawem międzynarodowym” zawierają wymagane dodatkowe informacje, inicjatywa ta spełnia wszystkie wymogi określone w art. 6 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/788 i należy ją zatem zarejestrować,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym rejestruje się europejską inicjatywę obywatelską zatytułowaną „Zapewnienie zgodności wspólnej polityki handlowej z traktatami UE oraz z prawem międzynarodowym” wraz z następującymi dodatkowymi informacjami dotyczącymi celów tej inicjatywy: „W inicjatywie wzywa się zatem Komisję do przedłożenia wniosku w sprawie aktu prawnego w ramach wspólnej polityki handlowej, który ma charakter ogólny i nie dotyczy konkretnego kraju ani terytorium”.

Grupa organizatorów publikuje inicjatywę w formie, w jakiej została zarejestrowana w formularzach określonych w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2019/788 oraz w centralnym systemie zbierania deklaracji *online* lub indywidualnym systemie zbierania deklaracji *online*, w zależności od przypadku.

Komisja publikuje w rejestrze te same informacje na temat zakresu rejestracji inicjatywy.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do grupy organizatorów europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Zapewnienie zgodności wspólnej polityki handlowej z traktatami UE oraz z prawem międzynarodowym”, reprezentowanych przez Toma MOERENHOUTA i Giovanninę FASSINĘ wyznaczonych jako osoby do kontaktu.

Sporządzono w Brukseli dnia 8 września 2021 r.

W imieniu Komisji
Věra JOUROVÁ
Wiceprzewodnicząca